НАРЕДБА № Із-2377 от 15.09.2011 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите

Обн. - ДВ, бр. 81 от 18.10.2011 г.; изм. и доп., бр. 30 от 26.03.2013 г.

Издадена от министъра на вътрешните работи и министъра на регионалното развитие и благоустройство

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят правилата и нормите за пожарна безопасност (ПБ) при експлоатацията на обектите в урбанизираните, земеделските, горските и защитените територии и в нарушените територии за възстановяване, наричани за краткост „обекти".

Чл. 2. Правилата и нормите по чл. 1 се прилагат за всички обекти независимо от вида на собственост.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Държавните органи, юридическите лица и гражданите (собствениците, ползвателите, ръководителите, работещите и временно пребиваващите на обектите лица) са длъжни да спазват изискванията на тази наредба.

Чл. 4. Обектите по чл. 1 се подразделят на класове по функционална пожарна опасност и на категории по пожарна опасност съгласно Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (обн., ДВ, бр. 96 от 2009 г.; попр., бр. 17 от 2010 г.; изм. с Решение № 13641 от 2010 г. на ВАС - бр. 101 от 2010 г.).

Глава втора
ОРГАНИЗАЦИЯ ПО СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА И НОРМИТЕ ЗА ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Собствениците или ръководителите на обектите носят отговорност за:

1. създаване на организация за осигуряване на ПБ в обектите и спазване на изискванията на тази наредба;

2. поддържане на обектите в техническо състояние така, че да съответстват на строителните книжа;

3. по време на експлоатация на обектите да не се нарушават нормативните актове и техническите спецификации, действащи към момента на разрешаване на ползването им;

4. поддържане в изправно състояние, осъществяване на контрол и извършване на техническо обслужване, презареждане и хидростатично изпитване на устойчивост на налягане на пожарогасителите съгласно чл. 21 и 23;

5. поддържане и обслужване на пожароизвестителните системи (ПИС), пожарогасителните системи (ПГС), пожарните кранове и системите за управление на дим и топлина на обектите в съответствие с чл. 22;

6. осигуряване на изискващите се пожаротехнически средства по чл. 15 и копия от декларациите по чл. 8, т. 2 от Наредба № Із-1543 от 2012 г. за разрешителната и контролна дейност на продуктите за пожарогасене по отношение на тяхната гасителна ефективност (ДВ, бр. 59 от 2012 г.);

7. обозначаване на пожарните хидранти, пожарогасителите и на пътищата за достъп до тях, на противопожарните съоръжения, пожарните кранове, стълбите за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности, на устройствата за алармиране или оповестяване, на устройствата за ръчно задействане на ПИС и ПГС, на евакуационните пътища и изходи, на входовете на помещенията, на забранените места за тютюнопушене и използване на открит огън, на резервоарите за леснозапалими

течности (ЛЗТ), горими течности (ГТ) и горими газове (ГГ) и на складираните материали и изделия в съответствие с изискванията на чл. 18, ал. 2, чл. 23, ал. 3 и 4, чл. 24, чл. 25, ал. 2, чл. 42, ал. 2, чл. 48, ал. 1 и чл. 62, т. 2;

8. наличието (в комбинация или поотделно) на инструкция или указание за употреба, указващи начина на работа с инсталациите за пожарогасене или охлаждане на резервоарите за ЛЗТ и ГТ и поставени на видно място;

9. осигуряване за всеки работещ на подходящо обучение и/или инструктаж по безопасност и здраве при работа при спазване изискванията на Наредба № РД-07-2 от 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ДВ, бр. 102 от 2009 г.);

10. незабавно уведомяване на съответната районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението" (РСПБЗН) при затваряне на отделни участъци от пътищата за противопожарни цели, извършване на ремонтни работи, свързани с изключване на участъци от водопроводната мрежа, възникване на неизправности и повреди в помпени станции, ПИС и ПГС, изтичане на вода от пожарните водоеми или тяхното източване;

11. разработване на планове за осигуряване на ПБ при организиране на мероприятия и извършване на дейности, с които временно се променя нивото на пожарната опасност в обектите;

12. поддържане на пътища за противопожарни цели с безпрепятствен достъп към всички обекти и водоизточници;

13. поддържане в изправно състояние на пожарните хидранти и водоеми и подготовката им за експлоатация при отрицателни температури преди настъпване на зимния период;

14. незабавно отстраняване на неизправностите в електрическите инсталации и съоръжения, които могат да предизвикат искрене, късо съединение, нагряване на изолацията на кабелите и проводниците, отказ на автоматични системи за управление и др.;

15. поддържане в изправно състояние на отоплителните уреди и съоръжения, извършване на проверки на състоянието им, ремонт и почистване преди настъпване на есенно-зимния период, както и периодично за осигуряване на пожарната им безопасност;

16. поддържане в изправно състояние на блокировките на смукателни инсталации, обслужващи взривоопасни технологични съоръжения (бояджийни и лакозаливни камери, шприц-кабини и др. под.) и други устройства, гарантиращи ПБ при работа (дихателни и предпазни клапани, огнепреградители и др.);

17. извършване на обработка с огнезащитни състави на декорите, завесите и драпериите в обекти от подклас по функционална пожарна опасност Ф2.1 за изпълнение на изискванията на чл. 27;

18. поддържане в изправно състояние на осигурените пасивни и активни мерки за защита и приетите технически решения за осигуряване на пожаробезопасната експлоатация на обекта през целия експлоатационен срок;

19. поддържане в изправно състояние на аварийното евакуационно и на аварийното работно осветление.

Чл. 6. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* За спазване на правилата и нормите за ПБ собствениците или ръководителите на обектите:

1. отговарят за разработването и актуализирането на документите по чл. 9, ал. 1, както и на други документи за изпълнение на изискванията на правилата и нормите за ПБ и ги утвърждават;

2. издават заповедите по чл. 9, ал. 2;

3. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) определят с писмена заповед длъжностни лица, които създават организация и осъществяват контрол за спазване на правилата и нормите за ПБ.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Дейностите по ал. 1, т. 3 могат да се изпълняват по силата на сключен договор и от търговци по пожарна и аварийна безопасност, получили разрешение по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР).

(3) За обекти, в които пребивават едновременно (временно или постоянно) не повече от 50 души, дейностите по ал. 1, т. 3 могат да се изпълняват от собственика или ръководителя на обекта.

Чл. 7. *(1)* Всеки работещ на обект е длъжен:

1. да провери и да остави в края на работното време в пожаробезопасно състояние работното си място, апаратите, машините, съоръженията и др., което се удостоверява по ред, определен от собственика или ръководителя на обекта;

2. да знае задълженията си, произтичащи от плановете по чл. 9, ал. 1, т. 2 - 4;

3. да спазва правилата за ПБ и да може да работи с пожаротехническите средства и съоръженията за гасене на пожари;

4. да познава пожарната и експлозивната опасност на работните места в обекта, както и начините за предотвратяване, намаляване и ограничаване на опасностите и рисковете, свързани с работното оборудване, машините, съоръженията и технологичните процеси, използваните материали, пътни маршрути, опасни зони и др.

(2) Лицата, които извършват почистването, зареждането и запалването (включването) на отоплителните и други уреди и съоръжения, и лицата, които използват тези уреди и съоръжения, са отговорни за тяхната пожаробезопасна експлоатация.

(3) Лицата, на които е възложено да оперират с инсталациите за известяване и гасене на пожари, са длъжни да познават инструкциите за експлоатация и да могат да работят с инсталациите.

Чл. 8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* За обектите се създава досие, което съдържа най-малко следните документи:

1. документите по чл. 9, свързани с осигуряването на ПБ на обекта;

2. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) протоколи за извършено техническо обслужване, презареждане или хидростатично изпитване на устойчивост на налягане на пожарогасителите (в комбинация или поотделно) съгласно приложение № 8 към чл. 40, ал. 6 от Наредба № Із-2815 от 2011 г. за реда за осъществяване на разрешителна и контролна дейност на търговци, извършващи дейности по пожарна безопасност в обекти и/или експлоатация на уреди и съоръжения, свързани с пожарната безопасност (ДВ, бр. 91 от 2011 г.), както и други документи, удостоверяващи поддръжката и обслужването на ПИС, ПГС, пожарните кранове и системите за управление на дим и топлина съгласно чл. 21 и 22;

3. съгласувателните, разпоредителните и административнонаказателните документи, издадени от органите за пожарна безопасност и защита на населението (ПБЗН);

4. инструкции за експлоатация и поддържане в изправност на предвидените активни мерки за защита (ПГС, ПИС, устройствата и съоръженията за евакуация и управление на дима и др.);

5. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) протоколи по чл. 27, ал. 2 за извършена обработка с огнезащитни състави на декорите в обекти от подклас по функционална пожарна опасност Ф2.1;

6. блок-схема на предвидените в обекта активни мерки за защита (със самостоятелно задействане или управлявани от ПИС), начина на привеждането им в действие и осигурените блокировки за съвместната работа на системите.

7. (нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) протокол за проведена учебна евакуация по чл. 11, ал. 12;

8. (нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) копия от декларациите по чл. 8, т. 2 от Наредба № Із-1543 от 2012 г. за разрешителната и контролна дейност на продуктите за пожарогасене по отношение на тяхната гасителна ефективност.

(2) Досието по ал. 1 се съхранява на обекта от длъжностните лица, които създават организация и осъществяват контрол за спазване на правилата и нормите за ПБ.

Чл. 9. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* За създаване на организация за осигуряване на ПБ на обектите се разработват следните документи:

1. вътрешни правила (инструкции) за осигуряване на ПБ на територията на обекта (в това число цехове, помещения, технологични линии и съоръжения, инсталации и др.);

2. планове за действие на личния състав за гасене на пожари, включително реда за аварийно спиране на технологичното оборудване, газоснабдяване, топлоснабдяване, електрозахранването и др. (приложение № 1);

3. планове за осигуряване на ПБ при извършване на текущи ремонти и на строителни и монтажни работи на обектите, за които дейности не се изисква разрешение за строеж съгласно глава осма, раздел III от Закона за устройство на територията (ЗУТ), включително в случаите, когато дейностите се изпълняват от други физически или юридически лица;

4. планове за евакуация на работещите и на пребиваващите на обекта лица при пожар или авария;

5. протоколи за извършени ремонти, почистване или проверки на състоянието на отоплителните уреди и съоръжения, проверки на изправността на блокировките на смукателни инсталации, обслужващи взривоопасни технологични съоръжения и други устройства, гарантиращи ПБ преди настъпване на есенно-зимния период, и периодично за осигуряване на пожарната им безопасност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) За спазването на изискванията за ПБ се издават заповед/и, с която/които се уреждат:

1. редът за извършване на огневи работи;

2. редът за използване на отоплителни и нагревателни уреди и съоръжения;

3. забранените места за пушене и използване на открит огън;

4. редът за използване на електрически уреди и съоръжения, в т.ч. изключване на електрическото захранване след приключване на работното време;

5. редът за обучение и подготовка на личния състав в съответствие с изискванията на наредбата;

6. правилата за ПБ на обекта в извънработно време;

7. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) редът за експлоатация, проверката на състоянието и поддръжката на техническите средства за първоначално пожарогасене, ПГС, ПИС, устройствата и съоръженията за осигуряване на евакуация и управление на дима;

8. периодичността за почистване на строителните конструкции, на технологичното и електрическото оборудване, на отоплителните тела и инсталации от експлозивоопасни и пожароопасни прахове и други горими материали;

9. редът за събиране и отстраняване на горимите отпадъци, както и на остатъчните продукти от печките с твърдо гориво.

(3) За обектите по чл. 6, ал. 3, в които броят на работещите е по-малък от 5, може да се изготвят само вътрешни правила (инструкции) за осигуряване на ПБ на територията на обекта.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Допуска се документите по ал. 1 и 2 да не се изготвят за сгради от подклас на функционална пожарна опасност Ф1.3 и Ф1.4.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Допуска се да не се разработва план по чл. 9, ал. 1, т. 2 за обект, за който е разработен авариен план/план за защита при бедствия,

съдържащ план за действие при пожар, с обхват и съдържание съгласно приложение № 1.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Плановете за осигуряване на ПБ по чл. 9, ал. 1, т. 3 се разработват за всеки конкретен случай и включват:

1. мероприятия преди ремонта за подготовка на обекта за осигуряване на ПБ при извършване на отделни дейности;

2. мероприятия по време на ремонта за осъществяване на контрол при извършване на отделни пожароопасни дейности;

3. мероприятия за осигуряване на ПБ след ремонта.

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* Плановете по чл. 9, ал. 1, т. 4 се разработват в съответствие с приложение № 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Планове по ал. 1 се разработват за обекти:

1. от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.1, Ф1.2, Ф2.1, Ф2.2 и Ф4.1 - независимо от броя на пребиваващите в тях;

2. от клас на функционална пожарна опасност Ф3, в които пребивават едновременно (временно или постоянно) повече от 50 души;

3. от подкласове Ф4.2, Ф5.1 и Ф5.2, в които има най-малко едно помещение с възможност за едновременно пребиваване на повече от 50 души.

(3) За обекти и сгради на затвори, психиатрични заведения и обекти-сгради със специален статут (обекти - държавна тайна, и други, определени с решения на Министерския съвет) плановете за евакуация се изготвят съобразно специфичните изисквания за сигурност за съответните сгради.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Допуска се за банкови институции схеми за евакуация да се изготвят само за помещенията на паричните салони и за помещенията за административно обслужване на гражданите.

(5) Схемите за евакуация съгласно приложение № 2 се поставят на видни места в обектите, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) на разстояние не повече от 7 m от входовете на сградата и до 3 m от входа на помещението;

2. на всеки 25 m по пътищата за евакуация - за сгради с категории на обитатели „А";

3. на всеки 15 - 20 m по пътищата за евакуация - за сгради с категории на обитатели „Б" и „В";

4. на вътрешната страна на вратата на всяка стая - за сгради с категории на обитатели „Б".

(6) Схемите за евакуация се поставят на стени и на други неподвижни части от строителната конструкция на сградата (с изключение на сградите по ал. 5, т. 4) и се разполагат така, че евакуиращите се максимално бързо да се ориентират къде се намират.

(7) Планът за евакуация по чл. 9, ал. 1, т. 4 се актуализира в случаите на преустройства, с които се засягат конструктивни елементи, както и при промяна на предназначението на обекта, при промяна на технологичното оборудване и при напускане или смяна на работещи, имащи задължения по плана.

(8) На обектите се провежда учебна евакуация в съответствие с определеното в плана за евакуация по чл. 9, ал. 1, т. 4 при спазване на следната периодичност:

1. за обществени сгради (в които пребивават обитатели от категории „А2", „Б2" и „В" съгласно приложение № 2) - не по-малко от два пъти в годината;

2. за учебни и детски заведения от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.1 и Ф4.1 - не по-малко от два пъти годишно, като едната от учебните евакуации се провежда при започване на учебната година, но не по-късно от края на октомври;

3. за всички останали обекти по ал. 2 - не по-малко от веднъж годишно.

(9) Учебните евакуации за сгради, в които пребивават обитатели от категория „В3", се изпълняват само от обслужващия персонал на обекта.

(10) Допуска се едната от учебните евакуации за сгради, в които пребивават обитатели от категории „А2", „Б2", „В1" и „В2" да се изпълнява само от обслужващия персонал на обекта.

(11) Десет дни преди провеждането на учебна евакуация собствениците или ръководителите на обекта уведомяват писмено съответната районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението" (РСПБЗН).

(12) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Провеждането на учебните евакуации се удостоверява с протокол.

(13) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Броят на хората в помещенията се определя съгласно чл. 36 и чл. 660, ал. 3 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (ДВ, бр. 96 от 2009 г.).

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* Изключването на електрическото захранване (с изключение на електрическото захранване в сградите от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.3 и Ф1.4) се удостоверява в дневник по образец (приложение № 3), който се съхранява на място, определено със заповедта по чл. 9, ал. 2, т. 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Допуска се за обекти с площ до 100 m2 да не се води дневник по ал. 1.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* Осъщественият контрол (извършените периодични проверки) на носимите и возимите пожарогасители по чл. 21, ал. 1 се удостоверява в дневник (приложение № 4). Дневникът се води за обекти, в които общият брой на пожарогасителите е повече от 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Извършеното (в комбинация или поотделно) техническо обслужване, презареждане или хидростатично изпитване на устойчивост на налягане на носимите и возимите пожарогасители по чл. 21, ал. 2 се удостоверява с протокол съгласно приложение № 8 към чл. 40, ал. 6 от Наредба № Із-2815 от 2011 г. за реда за осъществяване на разрешителна и контролна дейност на търговци, извършващи дейности по пожарна безопасност в обекти и/или експлоатация на уреди и съоръжения, свързани с пожарната безопасност.

Глава трета
ПРАВИЛА И НОРМИ ЗА ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ Раздел I
Общи изисквания

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)*(1)* Обектите се поддържат в техническо състояние така, че да съответстват на строителните книжа, нормативните актове и техническите спецификации, действащи към момента на разрешаване на ползването им, и на изискванията на тази наредба.

(2) С оглед гарантиране на ПБ на обектите (с изключение на тези от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.3 и Ф1.4) в съответствие с изискванията на Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар се осигуряват:

1. пожароизвестителни системи;

2. аварийно евакуационно и аварийно работно осветление;

3. врати, капаци, прозорци, клапи и уплътнения със съответните класове по реакция на огън и огнеустойчивост;

4. отделяне на стълбищните клетки съгласно изискването на чл. 47 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар;

5. изискващата се посока на отваряне на евакуационните врати, както и брави тип „антипаник".

(3) Изискванията по ал. 2, т. 1, 3 и 4 се изпълняват за обекти, в които не са били изпълнени същите пасивни и активни мерки за пожарна защита въпреки изискванията на нормативните актове, действащи към момента на разрешаване ползването на строежа.

Чл. 15. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 15, изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Обектите се оборудват с пожаротехнически средства, видът и количеството на които се определят съгласно приложение № 2 към чл. 3, ал. 2 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Продуктите за пожарогасене, с които се оборудват обектите, трябва да имат гасителна ефективност съгласно изискванията на Наредба № Із-1543 от 2012 г. за разрешителната и контролна дейност на продуктите за пожарогасене по отношение на тяхната гасителна ефективност и да са придружени с копия от декларациите по чл. 8, т. 2 от същата наредба.

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Гасителната ефективност на продуктите за пожарогасене, с които са оборудвани обектите към датата на влизане в сила на Наредба № Із-1543 от 2012 г. за разрешителната и контролна дейност на продуктите за пожарогасене по отношение на тяхната гасителна ефективност, се удостоверява по реда на § 4 от преходните и заключителните є разпоредби.

Раздел II

Изисквания към свободната дворна площ на обектите

Чл. 16. *(1)* Свободната дворна площ на обектите се поддържа чиста от горими отпадъци, суха растителност и други растителни остатъци.

(2) Горимите отпадъци, както и остатъчните продукти от печките с твърдо гориво се събират на определени пожарообезопасени места и се отстраняват по ред, определен със заповедта по чл. 9, ал. 2, т. 9.

Чл. 17. *(1)* Пътищата за противопожарни цели се поддържат така, че да бъде осигурен безпрепятствен достъп до обектите и водоизточниците.

(2) Преди затваряне на отделни участъци от пътищата по ал. 1, при което се затруднява преминаването на пожарни автомобили, незабавно се уведомява съответната РСПБЗН.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* Външното водоснабдяване за пожарогасене на обектите се поддържа в изправно състояние през целия експлоатационен срок на обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Пожарните хидранти и водоемите (водоизточници и резервоари) се обозначават в съответствие с приложение № 6.

(3) Преди настъпване на зимния период пожарните хидранти, откритите водоеми и др. се подготвят за експлоатация при отрицателни температури.

Чл. 19. *(1)* Автоматичните портални врати и бариери се оборудват с устройства за ръчно задвижване.

(2) На прелезите на железопътните линии от вътрешния железопътен транспорт на ведомства, дружества или предприятия се поставят трайни настилки до горните части на релсите за осигуряване преминаването на пожарните автомобили.

Чл. 20. (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) По време на експлоатация не се разрешава:

1. свободната дворна площ на обектите да се използва не по предназначение и в нарушение на нормативно установените изисквания за безопасност при пожар;

2. оставянето на подвижен железопътен състав на прелезите на железопътните линии от вътрешния железопътен транспорт на ведомства, дружества или предприятия;

3. да се складират материали, оборудване, отпадъчен амбалаж, както и да се поставят преместваеми увеселителни обекти и преместваеми обекти за търговски обслужващи дейности на разстояние, по-малко от нормативно изискващото се съгласно Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар;

4. спиране и паркиране на транспортни средства, поставяне на преместваеми обекти, материали и съоръжения на разстояние, по-малко от 5 m, преди и след пожарните хидранти и подстъпите, шахтите и площадките за засмукване на вода от водоемите за пожарогасене;

5. използването на открит огън на територията на обекти с категория по пожарна опасност Ф5А и Ф5Б (ако не е свързано с технологичния процес).

6. (нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) изгарянето на горими отпадъци, суха растителност и други растителни остатъци.

Раздел III

Изисквания при експлоатацията на сградите, помещенията, съоръженията, пожаротехническите средства и системите за пожароизвестяване и пожарогасене

Чл. 21. *(1)* Контролът на носимите и возимите пожарогасители се осъществява от собственика (ръководителя) на обекта или от отговорниците по ПБ чрез извършване на периодични проверки при спазване на изискванията по т. 4.2 от БДС ISO 11602-2:2002 „Защита срещу пожар. Носими и возими пожарогасители. Част 2: Контрол и техническо обслужване".

(2) Техническото обслужване, презареждането и хидростатичното изпитване на устойчивост на налягане на носимите и возимите пожарогасители се извършват в съответствие с инструкциите за експлоатация на производителя и при спазване на изискванията по т. 4.3, 4.4 и 5 от БДС ISO 11602-2:2002.

(3) Техническото обслужване, презареждането и хидростатичното изпитване на устойчивост на налягане на носимите и возимите пожарогасители се извършват от търговци, получили разрешение за осъществяване на тази дейност по реда на наредбата по чл. 91е, ал. 6 ЗМВР.

Чл. 22. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* Поддържането и обслужването на ПИС и ПГС се извършват в съответствие с инструкциите за експлоатация на производителя и при спазване изискванията на следните стандарти:

1. за пожароизвестителните системи - СД CEN/TS 54-14 „Пожароизвестителни системи. Част 14: Указания за планиране, проектиране, инсталиране, въвеждане в експлоатация, използване и поддържане";

2. за автоматичните спринклерни инсталации - т. 20 от БДС EN 12845 „Стационарни пожарогасителни инсталации. Автоматични спринклерни инсталации. Проектиране, монтиране и поддържане";

3. за стационарните пожарогасителни системи с прах - БДС EN 12416-2 „Стационарни пожарогасителни инсталации. Инсталации с прах. Част 2: Проектиране, изграждане и поддържане";

4. за стационарните пожарогасителни инсталации с газообразни вещества - БДС EN 15004-1 „Стационарни пожарогасителни инсталации. Инсталации за гасене с газообразни вещества. Част 1: Проектиране, монтиране и поддържане (ISO 14520-1:2006, с изменения)";

5. за стационарните пожарогасителни инсталации с пяна - БДС EN 13565-2 „Стационарни пожарогасителни инсталации. Инсталации с пяна. Част 2: Проектиране, изграждане и поддържане";

6. за стационарните пожарогасителни инсталации с кондензирали аерозоли - СД CEN/TR 15276-2 „Стационарни пожарогасителни инсталации. Пожарогасителни инсталации с кондензирали аерозоли. Част 2: Проектиране, монтиране и поддържане";

7. за стационарните пожарогасителни инсталации с разпръсната струя вода - СД CEN/TS 14816 „Стационарни пожарогасителни инсталации. Инсталации с разпръскване на вода. Проектиране, монтиране и поддържане".

(2) Пожарните кранове се поддържат в съответствие с инструкциите за експлоатация на производителя и при спазване изискванията на БДС EN 671-3 „Стационарни противопожарни системи. Системи с маркуч. Част 3: Поддържане на макари с полутвърд маркуч и системи с плосък маркуч".

(3) Системите за управление на дим и топлина се поддържат в съответствие с инструкциите за експлоатация на производителя и при спазване изискванията на БДС EN 12101 „Системи за управление на дим и топлина".

(4) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Поддържането и обслужването на ПИС, ПГС и на системите за управление на дим и топлина, проектирани по реда на чл. 7 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, се извършват и при спазване на специфичните изисквания на стандарта или на националния нормативен акт, по който са проектирани.

(5) (Предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Поддържането и обслужването на ПИС и ПГС, на пожарните кранове и на системите за управление на дим и топлина се извършват от търговци, получили разрешение за осъществяване на тази дейност по реда на наредбата по чл. 91е, ал. 6 ЗМВР. Дейностите, за които съгласно стандартите не се изисква компетентност за тяхното осъществяване, могат да бъдат извършвани и от лицата, които създават организация и осъществяват контрол за спазване на правилата и нормите за ПБ в обекта.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* Пожаротехническите средства за първоначално гасене на пожари се поддържат в изправно състояние в съответствие с указанията за ползване на производителите им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Пожаротехническите средства се поставят на леснодостъпни и с добра видимост места и в съответствие с тяхното местоположение върху схемите за евакуация за обектите, за които се изискват такива. Монтирането на пожарогасителите се извършва при спазване изискванията на т. 5 от БДС ISO 11602-2:2002 „Защита срещу пожар. Носими и возими пожарогасители. Част 1: Подбор и инсталиране".

(3) Местоположението на пожарогасителите и пътищата за достъп до тях се обозначават със знаци съгласно Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа (ДВ, бр. 3 от 2009 г.).

(4) Противопожарните съоръжения, пожарните кранове, стълбите за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности, устройствата за алармиране или оповестяване, устройствата за ръчното задействане на ПИС и ПГС, евакуационните пътища и изходи, както и местата без директна видимост към евакуационните изходи се обозначават със знаци съгласно Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа.

Чл. 24. *(1)* Входовете на помещенията в обекти от подкласове на функционална пожарна опасност Ф5.1 и Ф5.2 се обозначават със знаци, указващи категорията по пожарна опасност, съгласно т. I от приложение № 7.

(2) На обектите по ал. 1 входовете на местата от групи „Повишена пожарна опасност" и „Експлозивна опасност" (съгласно глава дванадесета от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар) се обозначават със знаци съгласно т. II от приложение № 7.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Забранява се използването на открит огън и тютюнопушенето в обекти от подкласове на функционална пожарна опасност Ф5.1 и Ф5.2, където се използват или съхраняват ЛЗТ, ГТ, ГГ, както и материали, отделящи горими прахове или летящи частици.

(2) Забранените места за пушене и използване на открит огън се обозначават със знаци съгласно Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Аварийното евакуационно и аварийното работно осветление се поддържат в изправност през целия експлоатационен срок на обекта.

Чл. 27. *(1)* Всички реквизити и декори, използвани в сценичните комплекси, зрителните зали, фоайетата и други подобни в обекти от подклас по функционална пожарна опасност Ф2.1, трябва да отговарят на клас по реакция на огън не по-нисък от С.

(2) Извършената обработка на реквизитите и декорите с огнезащитни състави за изпълнение на изискванията по ал. 1 се удостоверява с протокол (приложение № 8).

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Пасивните и активните мерки за защита и приетите технически решения за осигуряване на пожаробезопасната експлоатация на обекта се поддържат в изправно състояние през целия експлоатационен срок на обекта с оглед спазване на изискванията на нормативните актове и техническите спецификации за безопасност при пожар.

Чл. 29. При извършване на текущи ремонти или на строителни и монтажни работи на обектите (за които не се изисква разрешение за строеж съгласно глава осма, раздел III от ЗУТ), свързани с преминаване през пожарозащитните прегради на тръбопроводи, въздухопроводи, кабели и други съоръжения и комуникации, в местата на преминаването им преградите се уплътняват с продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2, без да се намалява огнеустойчивостта им.

Чл. 30. Входовете за подпокривните пространства на сградите с покриви, изпълнени от строителни продукти с класове по реакция на огън В до F, се държат заключени, когато в тях не пребивават хора.

Чл. 31. При извършване на текущи ремонти или на строителни и монтажни работи, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно глава осма, раздел III ЗУТ, в обектите се влагат продукти, съответстващи на изискванията по чл. 5 и 6 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) В сградите и помещенията не се разрешава:

1. складиране на ЛЗТ и ГТ и на горими вещества и материали в помещения с друго функционално предназначение и в подпокривните пространства на сгради с покриви, изпълнени от строителни продукти с класове по реакция на огън от В до F;

2. използване и съхраняване на пропан-бутан в помещения, чийто под е разположен по-ниско от нивото на околния терен, с изключение на случаите по чл. 97, ал. 2 от Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове, приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 82 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 104 от 2004 г., бр. 32, 40 и 85 от 2006 г., бр. 64 от 2008 г. и бр. 32 от 2009 г.);

3. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) използване и съхраняване на ЛЗТ, ГТ и ГГ в количества, по-големи от допустимите, съгласно Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар;

4. оставяне без наблюдение на отоплителни и нагревателни уреди и съоръжения (с изключение на такива с автоматичен режим на работа, осигурени със съответната защита);

5. възпрепятстване на достъпа до електрическите табла, пожарогасителите, вътрешните пожарни кранове и местата за управление на ПИС, ПГС и системите за управление на огън и дим;

6. нарушаване на целостта и промяна на конструкцията на димоотводи, въздухопроводи и комини, както и използването им за други цели, несвързани с предназначението им;

7. влагане на продукти за покрития на вътрешни и външни повърхности, както и за технологични инсталации, уредби и съоръжения (вентилационни, отоплителни, електрически и др.), които са с класове по реакция на огън, несъответстващи на определените в Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, при извършване на текущи ремонти или на строителни и монтажни работи, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно глава осма, раздел III от ЗУТ.

Чл. 33. При организиране на мероприятия и извършване на дейности, с които временно се променя нивото на пожарната опасност на обектите, се разработват и представят в съответната РСПБЗН планове за осигуряване на ПБ, като задължително се осигуряват условията за безопасна евакуация при спазване изискванията на глава седма от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар и изискванията на тази наредба.

Чл. 34. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 34 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) По време на експлоатация не се разрешава:

1. използване на сградите и помещенията не по предназначение, в нарушение на нормативно установените изисквания за безопасност при пожар;

2. (доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) заключване (блокиране в затворено положение) на вратите по пътищата за евакуация от обекти в работно време и в извънработно време, когато в тях пребиват хора, с изключение на затвори, психиатрични заведения и др. под.;

3. поставяне на материали и оборудване, както и изграждане на други препятствия в коридорите, пожарозащитните преддверия, стълбищата, рампите и по другите пътища за евакуация в обектите, с които се намалява широчината на евакуационните пътища под нормативно изискващата се, или се създават предпоставки за затрудняване на безопасната евакуация.

4. (нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) поставяне на горими материали по пътищата за евакуация.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Допуска се изискванията по ал. 1, т. 2 да не се изпълняват, ако е налице най-малко едно от следните условия:

1. заключените врати се освобождават от сигнал на автоматична ПИС, като в непосредствена близост отвътре до вратата се разполага ръчен пожароизвестител;

2. осигурено е автоматично отключване (разблокиране) на вратата при отпадане на електрическото захранване, както и при натискане на бутон, разположен в непосредствена близост отвътре до вратата.

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Изискванията по ал. 1, т. 3 не се отнасят за вратите, чиито крила в отворено положение стесняват пътя за евакуация.

Раздел IV

Изисквания при поддръжката на техническите инсталации (електрически, отоплителни и вентилационни инсталации)

Чл. 35. Всички неизправности в електрическите инсталации и съоръжения, които могат да предизвикат искрене, късо съединение, нагряване на изолацията на кабелите и проводниците, отказ на автоматични системи за управление и др., се отстраняват незабавно.

Чл. 36. След приключване на работния ден захранването на електрическите вериги, с изключение на това, предвидено за захранване на консуматори с непрекъснат режим на работа, се изключва.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) При експлоатацията на обектите, при извършването на текущи ремонти и при поддържането на електрическите инсталации, уреди и съоръжения не се разрешава:

1. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) използването на нестандартни и/или подсилени предпазители в електрическите табла;

2. съхраняването на материали или престоят на транспортни и други технически средства върху ревизионните шахти на тунели с електрически кабели, в помещенията на главните разпределителни табла, както и разполагането на горими материали на разстояние, по-малко от 1 m, от главни и разпределителни електрически табла;

3. нарушаването на степента на защита на електрическите съоръжения (IP) и категорията на взривозащитата на електрическите съоръжения, работещи в места от групи „Повишена пожарна опасност" и „Експлозивна опасност" съгласно глава дванадесета от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар;

4. полагането на проводници и монтирането на елементи на електрическите инсталации в нарушение на изискванията, определени в глава дванадесета от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар;

5. нарушаването на инструкциите на производителите за монтаж и експлоатация на електрически съоръжения и изделия;

6. използването на електронагревателни уреди (ютии, котлони, бързовари и други подобни) извън специално оборудваните за тази цел непожароопасни места, определени със заповедите по чл. 9, ал. 2, т. 2 и 4.

Чл. 38. (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* Преди настъпване на есенно-зимния период отоплителните уреди и съоръжения се проверяват и при необходимост се ремонтират за осигуряване на пожарната им безопасност.

(2) Комините и димоотводните тръби се почистват от сажди и отлагания в началото на отоплителния период и периодично при необходимост, като се вземат мерки за ПБ.

(3) Комините, предвиждани за скари, фритюрници и други подобни, се осигуряват с негорими мастни филтри (мазниноуловители), които се почистват периодично съгласно инструкциите на производителите.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Извършените мероприятия за осигуряване на ПБ на отоплителните уреди и съоръжения по ал. 1 - 3 се удостоверяват с протокол, с изключение на обектите от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.3 и Ф1.4.

Чл. 39. *(1)* Елементите на защитната автоматика на съоръженията се проверяват в съответствие със сроковете, определени в инструкциите или указанията на производителя. Резултатите от извършената проверка се документират.

(2) Когато в инструкциите и/или в указанията на производителя не са посочени срокове за проверка, елементите на защитната автоматика на съоръженията се проверяват не по-рядко от веднъж годишно.

Чл. 40. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)*(1)* (Предишен текст на чл. 40 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) При експлоатацията на отоплителните и вентилационните инсталации, уреди и съоръжения не се разрешава:

1. използването на неизправни инсталации, уреди и съоръжения, както и в несъответствие с техническите изисквания за техния монтаж и експлоатация;

2. (отм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.);

3. употребата на ЛЗТ и ГТ за разпалване;

4. сушенето и поставянето на материали и оборудване върху уреда и на разстояние, по-малко от определеното в инструкциите на производителите;

5. използването на въздухопроводите и инсталационните канали като димоотводи;

6. принудителното възпламеняване на горимите отлагания по комините и вентилационните въздухопроводи;

7. повторното запалване на печки с течно гориво, преди те да са се охладили;

8. оставянето без наблюдение на печки с твърдо, течно и газово гориво и други отоплителни уреди (с изключение на тези с автоматичен режим на работа);

9. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) разполагането на локални отоплителни уреди и на димоотводните им тръби на разстояние, по-малко от 0,5 m, от конструктивни елементи, стенни покрития и тавани с класове по реакция на огън B - F.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Разрешава се поставянето на локални отоплителни уреди на твърдо гориво върху подови покрития, изпълнени от продукти с класове по реакция на огън Bfl - Dfl, при наличието на подложка под тях, изпълнена от продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от A2, която да излиза най-малко 0,5 m пред уреда и по 0,25 m от останалите му страни.

Чл. 41. В котелните помещения не се разрешава:

1. оставянето на работещи котли без контрол, при липса на съответната автоматика;

2. поставянето на горими материали и продукти върху конструкцията и оборудването на котлите и тръбопроводите;

3. извършването на дейности и съхраняването на материали и оборудване, които не са свързани с обслужването на съответната инсталация и повишават пожарната опасност.

Глава четвърта
ПРАВИЛА И НОРМИ ЗА ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ НА ТЕХНОЛОГИЧНИТЕ ПРОЦЕСИ И ОБОРУДВАНЕТО. ИЗВЪРШВАНЕ НА ТОВАРНО-РАЗТОВАРНИ РАБОТИ И СЪХРАНЯВАНЕ

Раздел I
Общи изисквания

Чл. 42. *(1)* Системите за отвеждане на ГГ, ЛЗТ и ГТ от вместимостите и апаратите в случай на авария или пожар се поддържат постоянно в изправност.

(2) Устройствата и съоръженията на системите по ал. 1 се обозначават със знаци съгласно чл. 23, ал. 4 и се осигурява свободен достъп до тях. Редът и последователността на операциите за отвеждане се определят с поставена на видно място инструкция, утвърдена от ръководителя или собственика на обекта.

Чл. 43. Всички дейности в местата от група „Експлозивна опасност" се извършват с искронеобразуващи инструменти, а работещите са длъжни да използват антистатични обувки и антистатично облекло.

Раздел II
Изисквания за пожарна безопасност, свързани с технологичните процеси и оборудването

Чл. 44. В технологичните процеси се използват вещества и материали с установени параметри на пожарна и експлозивна опасност.

Чл. 45. Показателите на режима на работа на технологичното оборудване и протичащите процеси, свързани с употребата на ГГ, ЛЗТ, ГТ, горими прахове или влакна, се поддържат в съответствие с изискванията на технологичните инструкции и техническите спецификации.

Чл. 46. Строителните конструкции, технологичното и електрическото оборудване, отоплителните тела и инсталации се почистват периодично от експлозивоопасни и пожароопасни прахове и други горими материали по реда, определен със заповедта по чл. 9, ал. 2, т. 8.

Чл. 47. Подгряването на замръзнали участъци по тръбопроводите, транспортиращи ЛЗТ, ГТ и ГГ, се извършва по пожаробезопасни начини (с гореща вода, водна пара, пясък и др.).

Чл. 48. *(1)* Резервоарите за ЛЗТ, ГТ и ГГ се обозначават на видни места с табели, указващи обема на резервоара, максималната граница на неговото запълване, допустимото работно налягане и наименованието на веществото.

(2) При защита на резервоарите за ЛЗТ и ГТ с инсталации за пожарогасене или охлаждане (в комбинация или поотделно) на видно място се поставят инструкции, указващи начина на работа с инсталациите.

Чл. 49. *(1)* В процеса на експлоатация на технологичното оборудване се осигурява постоянна изправност на устройствата, гарантиращи ПБ при работа (дихателните и предпазните клапани, огнепреградителите, нивомерите, дренажните системи, отвеждащите тръби, контролно-измервателните прибори, взривните мембрани и др.).

(2) Прегледите и ремонтите на оборудването се извършват в съответствие с изискванията на техническата му спецификация, инструкцията за експлоатация и технологичната документация.

(3) Резултатите от проверките на технологичното оборудване по ал. 1 се отразяват в протоколи.

Чл. 50. *(1)* При изтичане на ЛЗТ, ГТ или ГГ от технологичното оборудване незабавно се предприемат мерки за спиране на изтичането и за осигуряване на ПБ.

(2) Напоената с ЛЗТ или ГТ топлоизолация на технологичното оборудване се заменя незабавно след ликвидиране на повредите, предизвикали изтичането на продукт.

Чл. 51. Продуктите за боядисване, миене и за други цели, представляващи ЛЗТ или ГТ, се доставят в готов вид. Употребата и съхранението на тези продукти се извършват при спазване на правилата за ПБ съгласно техническите им спецификации.

Чл. 52. Разлетите ЛЗТ и ГТ и разсипаните твърди горими вещества и материали се събират и почистват незабавно.

Чл. 53. Празните съдове от използвани ЛЗТ, ГТ и ГГ се съхраняват плътно затворени на специално предназначени места, защитени от прякото въздействие на източници на възпламеняване.

Чл. 54. Отработените ЛЗТ и ГТ се съхраняват в затворени съдове на определените за целта места.

Чл. 55. Не се разрешава:

1. съвместното съхраняване на съдове с ГГ, ЛЗТ или ГТ в едно помещение със съдове за кислород или въздух;

2. употребата на огън за откриване изтичането на ГГ от газопроводни инсталации и газови прибори;

3. изливане на ЛЗТ и ГТ в канализационната система с изключение на промишлената канализационна система за химически замърсени води, изпълнена в съответствие с изискванията на раздел IX от глава петнадесета на Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар;

4. оставянето без наблюдение на запалени горелки и други нагревателни уреди, които не са осигурени с автоматика за спиране притока на гориво при изгасване на пламъка;

5. експлоатацията на оборудване, което не отговаря на изискванията на технологичните инструкции и техническите спецификации;

6. използването на открит огън за подгряване на замръзнали участъци по тръбопроводи, транспортиращи ЛЗТ, ГТ и ГГ.

Раздел III

Изисквания при съхраняване, извършване на товарно-разтоварни работи и транспортиране на леснозапалими течности, горими течности, горими газове, горими материали и изделия и негорими материали в горима опаковка

Чл. 56. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Материалите в складовете от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.2 се съхраняват при спазване изискванията на глава петнадесета от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар и на указанията в инструкциите на производителя.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) В складови помещения без стелажи материалите се складират на фигури с площ до 100 m2, които се обозначават с ограничителни линии, като между отделните фигури се обособяват проходи с минимална широчина 0,9 m. В случай че в складовите помещения не е осигурена АПГИ, височината на фигурите не може да превишава 3,5 m.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Проходите между стелажите и фигурите в закритите складове, навеси, както и пространствата между фигурите на откритите площадки се поддържат свободни.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Преди разтоварване на насипни горими материали и изделия мястото, което е определено за складиране, се почиства от други горими материали, суха растителност и други растителни остатъци.

Чл. 57. *(1)* Веществата и материалите се класифицират и съхраняват въз основа на техните физико-химични свойства и пожарната им характеристика.

(2) При съхраняването на ЛЗТ, ГТ и ГГ и на горими материали и изделия, както и на негорими материали и изделия в горима опаковка се спазват изискванията и на съответните технологични инструкции.

Чл. 58. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 58 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Местата в помещения от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.1, които се предвиждат за обособяване на междинни (буферни) складове за горими материали и изделия и негорими материали и изделия в горима опаковка (суровини, полуготова и готова продукция) за еднодневна (24-часова) работа, се отделят с ограда от негорим материал.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Площта на буферните складове е до 25 % от площта на помещението, но не повече от 200 m2.

Чл. 59. Площадките за складиране на дървен материал, въглища, бутилки с ГГ и съдове с ЛЗТ и ГТ се почистват от отпадъчни горими материали и тревна растителност или се покриват със слой от пясък или пръст.

Чл. 60. При аварийно изтичане на ГГ от бутилките същите незабавно се изнасят от помещението и се вземат мерки за обезопасяването им.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Разсипаните или разлетите ЛЗТ, ГТ и горими материали и изделия от повредени опаковки незабавно се събират и почистват.

Чл. 62. Не се разрешава:

1. паркиране и ремонт на товарно-разтоварни и транспортни средства в открити и закрити складове за съхранение на ЛЗТ, ГТ, ГГ и горими материали и изделия;

2. съхраняване и складиране на ЛЗТ, ГТ, ГГ и на горими материали и изделия без обозначение с предупредителен знак за опасност съгласно Наредба № РД-07/8 от 2008

г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа;

3. използване на открит огън и на необезопасени за работа в съответната среда уреди и съоръжения на местата, където се извършват товарно-разтоварни работи с ЛЗТ, ГТ, ГГ, горими материали и изделия и негорими материали и изделия в горима опаковка;

4. използване на необезопасени транспортни средства и без необходимата защита за съответната работна среда, където се извършват товарно-разтоварни работи с ЛЗТ, ГТ, ГГ, горими материали и изделия и негорими материали и изделия в горима опаковка;

5. оставяне без наблюдение на транспортни и други средства по време на товарно-разтоварните работи с ЛЗТ, ГТ, ГГ, горими материали и изделия и негорими материали и изделия в горима опаковка;

6. извършване на товарно-разтоварни работи с ЛЗТ, ГТ и ГГ без осигурено заземяване на транспортните средства;

7. наливане, съхраняване и транспортиране на ГГ, ЛЗТ и ГТ в резервоари и други съдове, в автомобилни и железопътни цистерни, наливно-изливни естакади, тръбопроводи, железопътни линии в района на естакади, сгради и съоръжения в района на складове за газове, ЛЗТ и ГТ без осигурена защита от мълнии, статично електричество, блуждаещи токове и други опасности.

Чл. 63. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) На територията на автоснабдителни станции от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.3 (бензиностанции, газоснабдителни станции за пропан-бутан, газоснабдителни станции за природен газ, комплексни автоснабдителни станции) не се разрешава:

1. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) пълненето на битови и туристически бутилки от колонките за зареждане на автомобилни газови уредби;

2. паркирането на моторни превозни средства (МПС) за зареждане с ЛЗТ, ГТ и ГГ (автоцистерни и др.) и на МПС с прикачени захранващи тръбопроводи към стационарни резервоари извън технологичното време за зареждане на резервоарите на станцията;

3. извършването на ремонтни дейности на пътни превозни средства извън изградените и предназначени за това места;

4. паркирането на МПС извън изградените и предназначени за целта места на разстояние, по-малко от 5 m, от резервоарите, отдушните тръби, компресорния модул за природен газ, бутилковата група за природен газ, пунктовете за пълнене на бутилки с пропан-бутан, изпускателните тръби от предпазната арматура, колонките за зареждане на МПС и съоръженията за пълнене на резервоарите.

5. (нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) използването на открит огън;

6. (нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) тютюнопушенето на разстояние, по-малко от 5 m, от резервоари, отдушни тръби, шахти за отработени масла, колонки за зареждане и съоръжения за пълнене на резервоарите;

7. (нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) пълненето на съдове, които не са предназначени за съхранение на ЛЗТ и ГТ.

Чл. 64. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* В свободната дворна площ на обекти от подклас на функционална пожарна опасност Ф 5.2 и Ф 5.3 се допуска поставянето на стелажи за съхранение и продажба на бутилки с втечнен въглеводороден газ с обща вместимост на бутилките до 1500 l.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) В свободната дворна площ на обекти от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.1 се допуска поставянето на стелажи за съхранение на бутилки с втечнен въглеводороден газ с обща вместимост на бутилките до 1500 l, предназначени за използване от консуматори в обекта.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Стелажите по ал. 1 и 2 се поставят при спазване на следните минимални разстояния:

1. непосредствено до сгради с плътни стени, изпълнени от продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от А2 и с огнеустойчивост не по-ниска от EI 120, разположени на територията на обекта;

2. на разстояние 3 m в хоризонтална и вертикална посока до отвори в стените по т. 1;

3. на разстояние 4 m до края на автомобилното платно на второстепенни пътища от републиканската пътна мрежа;

4. на разстояние 5 m до бензиноколонки, газоколонки, подземни резервоари, отвори на незащитени шахти и края на автомобилното платно на първостепенни пътища от републиканската пътна мрежа;

5. на разстояние 6 m до автомагистрали;

6. на разстояние 10 m до надземни резервоари, складирани горими материали и места за паркиране на МПС;

7. на разстояние 10 m до сгради, чиито стени не отговарят на изискванията по т. 1 и 2, и до сгради и съоръжения, разположени извън територията на обекта.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Бутилките се поставят в стелажите във вертикално положение (на открито или под навес), защитени от пряка слънчева светлина, и на места, където не могат да бъдат нагрети до температура, по-висока от 40°C.

Глава пета
ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЖАРНАТА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ОГНЕВИ РАБОТИ

Раздел I
Общи изисквания

Чл. 65. Огневите работи се извършват на постоянни и временни места.

Чл. 66. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Постоянните и временните места за извършване на огневи работи се оборудват с пожаротехнически средства съгласно приложение № 2 към чл. 3, ал. 2 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.);

Раздел II
Организация за осигуряване на пожарната безопасност при извършване на огневи работи

Чл. 67. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* Собствениците или ръководителите на обектите определят със заповедта по чл. 9, ал. 2, т. 1:

1. постоянните места за извършване на огневи работи;

2. условията и реда за осигуряване на ПБ преди, по време и след извършване на огневи работи на временните места;

3. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) реда за разрешаване извършването на огневи работи;

4. местата, където огневите работи се забраняват или се разрешават, след вземане на допълнителни мерки за ПБ и при пълно спиране на производството.

(2) При промяна на условията в заповедта по чл. 9, ал. 2, т. 1 се издава нова заповед съобразно настъпилите изменения.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Собственикът (ръководителят) на обекта, лицето, определено със заповедта по чл. 9, ал. 2, т. 1, или лицето по силата на сключен договор преди извършване на огневи работи на временни места издава акт съгласно приложение № 9.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Актът по ал. 1 се регистрира в дневник (приложение № 10).

(3) В акта се определят ръководителят на огневите работи и лицата за изпълнение на дейностите за всеки отделен случай.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)

(5) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) За постоянните места по чл. 66, не се изисква акт за извършване на огневи работи.

Чл. 69. Валидността на акта по чл. 68, ал. 1 е до три дни. При промяна на условията, при които е издаден актът, се издава нов.

Чл. 70. *(1)* При наличие на условия за образуване на експлозивна среда от пари или газове лицето, което издава акта, организира вземането на проба за анализ на средата на всеки два часа.

(2) Необходимите измервания се извършват от звена и специалисти на собственика на обекта или от акредитирани лица.

(3) Резултатите от анализа се отразяват в протоколи за определяне на експлозивната опасност на средата (приложение № 11), които са неразделна част от акта за извършване на огневи работи.

Чл. 71. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Актът за извършване на огневи работи и протоколите за определяне на експлозивната опасност на средата се съхраняват от издалия акта най-малко три дни след изтичане на срока, за който са издадени.

(2) В случай на пожар или експлозия актът за извършване на огневи работи и протоколите за определяне на експлозивната опасност на средата се предават на компетентните органи при поискване.

Чл. 72. При извършване на ремонтни дейности, свързани с пълно спиране на производствената дейност, срокът на валидност на акта за извършване на огневи работи е еднакъв с установения в плана по чл. 9, ал. 1, т. 3.

Чл. 73. Огневите работи започват след проверка от ръководителя на огневите работи за изпълнение на мероприятията за осигуряване на ПБ, което се удостоверява в акта за извършване на огневи работи.

Чл. 74. Огневите работи се извършват от правоспособни лица съгласно Наредба № 7 от 2002 г. за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност по заваряване (обн., ДВ, бр. 100 от 2002 г.; изм., бр. 95 от 2003 г., бр. 37 от 2006 г. и бр. 9 от 2009 г.).

Раздел III
Правила и норми за осигуряване на пожарна безопасност при извършване на огневи работи

Чл. 75. (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Временните и постоянните места, където се извършват огневи работи, се почистват предварително от горими материали, суха растителност и други растителни остатъци в радиус не по-малък от дадения в приложение № 12. При извършване на абразивно рязане или шлайфане на метали разстоянията се увеличават 1,5 пъти.

(2) Когато горимите материали и конструкции не могат да бъдат отстранени, те се защитават от топлината и искрите с щитове или завеси от продукти с клас по реакция на огън най-малко A2 с височина най-малко 1,8 m.

Чл. 76. Когато огневите работи се извършват на височина над кота прилежащ терен, горимите материали и конструкции във вертикална посока, които не могат да бъдат отстранени, се защитават от топлината и искрите с щитове или завеси от негорим материал. Щитовете и завесите служат като препятствие срещу попадането на искрите върху горимите материали, включително и в отворите в междуетажни конструкции.

Чл. 77. По време на работа изпълнителите на огневи работи:

1. не допускат падане на искри, разтопен метал и остатъци от електроди върху горими конструкции и материали;

2. следят за изправността на уредите и съоръженията, с които се извършват огневите работи;

3. преустановяват незабавно огневите работи при промяна в условията, при които е издаден актът за извършване на огневи работи; повторно започване на работата се допуска след осигуряване на условията за безопасност;

4. изключват незабавно уредите и съоръженията, с които се извършват огневите работи, при възникване на запалване или пожар;

5. съобщават незабавно на телефон 112 или 160 при възникване на запалване или пожар и предприемат гасителни действия с наличните пожаротехнически средства, когато това не поставя в опасност живота и здравето им.

Чл. 78. След приключване на работа работещите, извършващи огневи работи, уведомяват отговорника по ПБ.

Чл. 79. След приключване на работа ръководителят и изпълнителят на огневите работи проверяват работните места за осигуряване на ПБ, като обръщат внимание на района около и под мястото на огневите работи. Резултатите от проверката се регистрират в акта по чл. 68, ал. 1.

Чл. 80. Временните места, на които се извършват огневи работи, се наблюдават в продължение на не по-малко от 3 часа след приключването им. Лицето, което извършва наблюдението, се назначава от издалия акта или от ръководителя на огневите работи срещу подпис, като името му се вписва в т. 8 от приложение № 9.

Чл. 81. Резервоарите, цистерните, тръбопроводите, апаратите и др., използвани за ЛЗТ, ГТ и ГГ, на които ще се извършват огневи работи, се изключват (изолират) от съседните инсталации и съоръжения. Всички люкове, контролни и други отвори на заваряваните резервоари, съдове и други по време на огневи работи трябва да са отворени и в тях да се поддържа постоянна вентилация така, че да не се допуска образуването на експлозиво-опасна среда.

Чл. 82. Не се допуска извършване на огневи работи:

1. преди да са изпълнени всички мероприятия, предвидени в акта по чл. 68, ал. 1;

2. при неизправни заваръчни уредби и съоръжения и такива, чието съответствие не е оценено и удостоверено в съответствие със съществените изисквания, определени в наредбите по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите;

3. при електрозаваръчни дейности - когато захранващата с електрически ток стационарна мрежа не е осигурена със съответната защита - автоматично изключване на захранването, или когато са извършени промени, с които се нарушава ефективната работа на защитата;

4. когато в процеса на работа е възможно образуване на експлозивоопасни концентрации на пари, газове или горими прахове;

5. когато изпълнителите не притежават правоспособност за съответния вид заваряване;

6. когато не са осигурени изискващите се пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари съгласно чл. 66.

Раздел IV

Правила и норми за осигуряване на пожарна безопасност при извършване на електрозаваръчни работи

Чл. 83. Преносимата или подвижната електрозаваръчна уредба се присъединява към стационарната електрическа мрежа чрез комутационни защитни апарати с щепселни или разглобяеми контактни връзки, изключващи възможността за искрене и нагряване.

Чл. 84. Електрическите проводници, които свързват заваръчния апарат със стационарната електрическа мрежа, се защитават срещу действието на висока температура и срещу механични въздействия.

Чл. 85. Работните площадки за извършване на електрозаваръчни дейности на височина над пода на помещението (терена) се изработват от негорими конструкции и покрития.

Раздел V
Правила и норми за осигуряване на пожарна безопасност при извършване на огневи работи с горелки и други уреди, използващи ГГ и ЛЗТ

Чл. 86. Стационарните и преносимите ацетиленови генератори, използвани при извършването на огневи работи, се разполагат на разстояние не по-малко от 10 m до:

1. местата на огневите работи;

2. открит огън и силно нагрети предмети;

3. зони, съоръжения и устройства с упот-реба на ЛЗТ и ГТ;

4. резервоари и групови бутилкови инсталации за ГГ;

5. местата за вземане на въздух за компресори и за вентилационните инсталации;

6. невзривозащитени вентилатори на общообменните вентилационни инсталации.

Чл. 87. При съхраняване, превозване или използване на бутилки с горими газове и кислород същите се защитават от действието на източници на топлина с оглед недопускане нагряването им над максималната стойност на температурата, определена в инструкцията за експлоатация на производителя.

Чл. 88. Бутилките с кислород и други газове се поставят на разстояние не по-малко от 1 m от отоплителни радиатори и на разстояние 5 m от мястото на огневите работи, печки и други източници на огън или топлина. Между работещите бутилки за кислород и ацетиленовите генератори се осигурява разстояние най-малко 5 m.

Чл. 89. При извършване на огневи работи с използването на ЛЗТ се осигурява разстояние най-малко 5 m между бутилките с кислород и съдовете с ЛЗТ.

Чл. 90. При манипулации (подреждане, местене, транспорт и др.) на празни бутилки за кислород и горими газове се спазват същите мерки за пожарна безопасност както за пълни бутилки.

Чл. 91. Калциевият карбид се съхранява в сухи, добре проветрени помещения, като съдовете с карбид се поставят на дървени поставки (скари) на височина най-малко 0,2 m от пода.

Чл. 92. *(1)* Работещите горелки и резачи за извършване на огневи работи се поставят на пожаробезопасни приспособления, когато не се държат в ръка.

(2) Горелките и резачите за извършване на огневи работи се използват съгласно инструкциите на производителя.

(3) При прекъсване на работа пламъкът на горелките или резачите се гаси и вентилите се затварят.

(4) Маркучите за подаване на ГГ се предпазват от искри, пръски от разтопен метал, отрязани парчета метал, огън и тежки предмети и се разполагат така, че да са предпазени от стъпване върху тях, прегазване, прегъване, нагряване и други вредни въздействия.

Чл. 93. Не се разрешава:

1. извършване на огневи работи с горелки и други уреди, използващи ГГ и ЛЗТ, ако не е осигурено разстояние най-малко 5 m между горелката (горивното устройство) и работните бутилки (съдове);

2. работа с горелки и резачи с неуплътнени съединения;

3. съвместно съхраняване в едно помещение на бутилки с кислород, горими газове, калциев карбид, бои, масла и други леснозапалими и горими течности;

4. съхраняване на бутилки с горими газове и съдове (освен работните) в местата, на които се извършват огневите работи;

5. пушене, използване на открит огън и на инструменти, които могат да образуват искри в помещенията за съхраняване и отваряне на варели с калциев карбид;

6. съхраняване на калциев карбид в помещения без прозорци, под кота ±0,00 m, във влажни места или в помещения, през които преминават водопроводи и паропроводи.

Чл. 94. *(1)* При извършване на огневи работи с горелки и други уреди, използващи ГГ и ЛЗТ, не се разрешава оставянето на работещи горелки без наблюдение.

(2) При извършване на огневи работи не се разрешава преминаването на захранващите проводи за горими газове:

1. през помещения от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.1, в които не се произвежда/употребява транспортираният газ;

2. през битови, помощни, обществообслужващи, административни и складови помещения от класове на функционална пожарна опасност Ф1, Ф2, Ф3 и Ф4 и от подклас Ф5.2, както и през електромашинни, електроразпределителни и трансформаторни помещения;

3. през вентилационни камери и отвори;

4. на разстояние, по-малко от 1 m, от повърхности с температура, по-висока от 150°C.

Глава шеста
ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПРОТИВОПОЖАРНИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ПРЕМЕСТВАЕМИ ОБЕКТИ С ГЪВКАВО ПОКРИТИЕ
Раздел I
Общи положения

Чл. 95. За осигуряване на ПБ при всеки конкретен случай на експлоатация на преместваемите обекти с гъвкаво покритие (циркови шапита, тенти, шапита за търговска дейност и др.) с обща численост на пребиваващите в тях повече от 50 души се разработват документите по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 4.

Чл. 96. За осигуряване на достъпа на пожарни автомобили до преместваеми обекти с гъвкаво покритие се осигуряват и поддържат свободни пътища и проходи за противопожарни цели съгласно раздел I от глава шеста на Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.

Чл. 97. Гъвкавите покрития на преместваемите обекти се изпълняват от продукти с клас по реакция на огън най-малко С.

Раздел II
Евакуация

Чл. 98. За осигуряване на условия за без-опасна евакуация от преместваемите обекти с гъвкаво покритие се спазват изискванията на глава седма от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.

Чл. 99. При разполагане на редове от пейки в преместваемите обекти с гъвкаво покритие на всеки 11 m дължина на реда се осигурява проход за евакуация с широчина най-малко 1,2 m с пряк достъп до изходите.

Чл. 100. Максималният брой на зрителите се определя по чл. 36 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар. Когато редовете в преместваемите обекти са оформени от

пейки, максималният брой на зрителите се определя по броя на номерираните места на пейките, а когато няма номерирани места на пейките - по 0,7 m на един човек.

Чл. 101. Евакуационните изходи от преместваемите обекти с гъвкаво покритие са с широчина не по-малка от широчината на пътеките (проходите), водещи към тях.

Чл. 102. Не се разрешава поставянето на допълнителни завеси и драперии по дължината или напречно на евакуационните пътища.

Раздел III
Вътрешно и сценично обзавеждане

Чл. 103. Елементите на вътрешното обзавеждане се закрепват към основната или подовата конструкция, без да се намалява широчината на евакуационните изходи и пътища.

Чл. 104. Декорите на сцената, завесите и драпериите трябва да отговарят на клас по реакция на огън най-малко С.

Чл. 105. Не се разрешава съхраняване на горими вещества и материали в пространството, обособено под трибуните.

Чл. 106. Кошчетата за отпадъци трябва да са изработени от негорими материали и да имат затварящи се капаци.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) По смисъла на тази наредба:

1. „Возим пожарогасител" е пожарогасител, предназначен за ръчно придвижване и обслужване и който има обща маса, по-голяма от 20 kg.

2. „Носим пожарогасител" е пожарогасител, който е предназначен да бъде носен и обслужван на ръка и който в готовност за работа има маса не по-голяма от 20 kg.

3. „Огневи работи" са дейности, свързани със заваряване, наваряване, запояване и рязане на метали и техните сплави при използване на заваръчни уредби, съоръжения и абразивни машини и инструменти, течни горива, както и топенето (загряването) на битуми, смоли и други подобни, с употребата на твърдо, течно и газообразно гориво.

4. „Обекти" са всички недвижими имоти, в т.ч. поземлени имоти, сгради и самостоятелни обекти в тях, съоръжения, инсталации и преместваеми обекти с гъвкаво покритие.

5. „Пожарогасител" е устройство, съдържащо пожарогасително вещество, което може да бъде изтласкано под въздействието на вътрешно налягане и да бъде насочено към пожара.

6. (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Продукти за пожарогасене" са пожарогасители (носими и возими), пожарогасителни вещества (пожарогасителни прахове и пенообразуватели), противопожарни одеяла и противопожарни одеяла тежък тип.

7. (Предишна т. 6 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Работещ" е всяко лице, което е нает от работодател, както и лице, което работи за себе си, включително обучаващите се или стажантите - за времето на обучение, стаж и практика.

8. (Предишна т. 7 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Ръководители" са лица, които изпълняват функции, свързани с ръководство или управление, или които представляват държавни органи, организации, юридически лица или физически лица.

9. (Предишна т. 8 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Постоянни места за извършване на огневи работи" са специално определени за тази цел помещения, части от помещения или открити площадки.

10. (Предишна т. 9 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Временни места за извършване на огневи работи" са места, в които се извършват огневи работи извън определените постоянни места.

11. (Предишна т. 10 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Изправно състояние" е състояние, при което уредите, средствата, съоръженията, инсталациите, системите и техните елементи

отговарят на изискванията на техническата документация на производителя и са работоспособни.

12. (Предишна т. 11 - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Отговорници по ПБ" са лицата, които създават организация и осъществяват контрол за спазване на правилата и нормите за ПБ съгласно чл. 6.

13. (Предишна т. 12, изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Преместваеми обекти с гъвкаво покритие" са обектите съгласно § 5, т. 80 от допълнителните разпоредби на ЗУТ, които имат меко покривало и се поставят върху площ, по-голяма от 75 m2. Към преместваемите обекти с гъвкаво покритие не се отнасят палатките за къмпинг или за санитарни цели.

14. (Предишна т. 13, изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Акредитирани лица" са лица, получили акредитация по реда на Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93.

15. (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Пасивни мерки" са мерките за пожарна защита в обектите, с които се осигурява запазване на носещата способност и на устойчивостта на конструкцията и се ограничава разпространяването на пожари.

16. (Нова - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Активни мерки" са мерките за защита, с които като допълнение на пасивните мерки се повишава пожарната безопасност на обектите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 91б, ал. 6 от Закона за Министерството на вътрешните работи.

§ 3. Изискванията на чл. 14 се изпълняват в двегодишен срок от влизането в сила на наредбата.

§ 4. Отменя се Наредба № I-209 от 2004 г. за правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност на обектите в експлоатация (ДВ, бр. 107 от 2004 г.).

§ 5. Контролът по изпълнението на наредбата се извършва от органите за ПБЗН, осъществяващи държавен противопожарен контрол.

Министър на вътрешните работи: Цв. Цветанов

Министър на регионалното развитие и благоустройството: Л. Павлова

Приложение № 1 към чл. 9, ал. 1, т. 2

УТВЪРЖДАВАМ: .....
(подпис и печат)
Собственик/ръководител: .....
(фамилия, длъжност)
Дата: .....
ПЛАН
за действие при пожар
в обект: .....
I. Последователност на действията при пожар
1. Съобщаване за възникнал пожар;
1.1. Работещият, забелязал или установил запалване или пожар, незабавно съобщава на тел. 112 или 160 и на
....
(описва се на кого трябва да се съобщи – отговорник по ПБ, ръководител на обекта)
1.2. При известяване по т. 1.1 се съобщава следното:

а) длъжност и фамилия;
б) наименование на обекта;
в) вид на възникналата опасност и темп на нарастване, има ли застрашени хора.
2. При постъпване на сигнал за пожар към ръководителя на обекта същият известява в зависимост от обстановката:
2.1. Отговорниците по ПБ в следната последователност:
.....
(име, фамилия, длъжност, телефон за връзка)
.....
(име, фамилия, длъжност, телефон за връзка)
2.2. Пребиваващите във всички зони за необходимостта от евакуация, както следва:
а) в съседни помещения и зони на зоната, в която е възникнал пожарът;
б) в помещения и зони, намиращи се на по-горни етажи от застрашения етаж;
в) при необходимост се евакуират административният и помощният персонал от помещения, разположени на по-ниски етажи.
2.3. Други ведомства – електроразпределителни компании, В и К дружества и др.
3. Отговорниците по ПБ организират незабавното напускане на застрашените лица от зоната (помещението).
II. Действия за локализиране на пожар и за свеждане на опасностите и щетите до минимум
1. Изключване на електрическото захранване на етажа (сградата), в която е възникнал пожар.
2. Гасене на огнището на запалване (пожар) чрез пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари.
3. Затваряне на вратите към помещението или към зоната, обхванатата от пожара, след приключване на евакуацията, за да не се допусне задимяване на съседни части на сградата.
4. Предоставяне на информация за евакуацията след пристигане на органите за ПБЗН, за извършените действия по пожарогасенето и др.
III. Функции и отговорности на длъжностните лица при пожар
1. Всеки работещ, забелязал пожар, е длъжен да съобщи в съответния център за спешни повиквания и да уведоми ръководителя на обекта (отговорника по ПБ), както и застрашените лица.
2. Ръководителят на обекта или длъжностното лице, назначено със заповед за осъществяване на организация и контрол за спазване на правилата и нормите за ПБ, преценява естеството на опасността и взема решение за необходимостта от евакуация.
3. Ръководителят на обекта (отговорникът по ПБ):
3.1. подпомага с информация органите за ПБЗН след тяхното пристигане;
3.2. изключва цялостно или частично електрозахранването на обекта;
3.3. изключва технологичното оборудване (ако на обекта има такова).
Изготвил: .....
(име, фамилия, длъжност)

Приложение № 2 към чл. 11, ал. 1
(Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)

Изисквания за изготвяне и изпълнение на плановете за евакуация на обекти

I. Общи положения

1. С изискванията се определят начинът за изготвяне на плановете за евакуация и тяхното съдържание.

2. В зависимост от обитателите сградите се категоризират, както следва:

2.1. Категория на обитателите „А" - когато обитателите са будни при престоя си в сградата. Категориите на обитатели „А" се делят на:

2.1.1. „А1" - когато обитателите са будни, познават добре сградата и постоянно я обитават (сгради от подкласове на функционална пожарна опасност Ф5.1 и Ф4.1);

2.1.2. „А2" - когато обитателите са будни, но не познават добре сградата (лечебни заведения за извънболнична помощ, обществени трапезарии, центрове за обществена подкрепа, дневни центрове (без възможност за преспиване) и сгради от клас на функционална пожарна опасност Ф3 и от подкласове Ф2.1, Ф2.2, Ф4.2 и Ф5.2).

2.2. Категория на обитателите „Б" - когато обитателите не са будни през целия си престой в сградата (хотели, общежития, сгради за обществено обслужване в областта на здравеопазването, сгради за обществено обслужване в областта на социалните услуги и други от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.1 и Ф1.2). Категориите на обитатели „Б" се делят на:

2.2.1. „Б1" - когато обитателите не са пос-тоянно будни, но познават сградата, и те не са попаднали случайно в сградата (центрове за настаняване от семеен тип, центрове за временно настаняване, кризисни центрове, преходни жилища, защитени жилища, наблюдавани жилища, приюти, звена „Майка и бебе", дневни центрове (с възможност за преспиване), центрове за работа с деца на улицата, домове за деца, лишени от родителска грижа, домове за стари хора и др.);

2.2.2. „Б2" - когато обитателите не са постоянно будни и не познават сградата и те може да са попаднали случайно в сградата (хотели, лечебни заведения и лечебни заведения за болнична помощ (които не попадат в т. 2.3), почивни станции и др.).

2.3. Категория на обитателите „В" - отнася се за обитатели, за които са необходими помощ или специални грижи за евакуацията им (детски заведения, затвори, психиатрични заведения, лечебни заведения, лечебни заведения за болнична помощ, домове за деца с физически увреждания, домове за деца с умствена изостаналост, домове за възрастни хора с умствена изостаналост, домове за възрастни хора с психични разстройства, домове за възрастни хора с физически увреждания, домове за възрастни хора със сетивни нарушения, дом за възрастни хора с деменция, трудно подвижни хора и др.). Категориите на обитатели „В" се делят на:

2.3.1. „В1" - когато обитателите могат сами да се евакуират;

2.3.2. „В2" - когато обитателите задължително трябва да бъдат евакуирани с помощта на обслужващ персонал;

2.3.3. „В3" - когато обитателите задължително трябва да бъдат евакуирани с помощна апаратура (животоподдържаща).

II. Съдържание на плановете за евакуация

1. Плановете за евакуация задължително съдържат текстова и графична част.

1.1. Текстовата част включва действията на персонала, които се описват подробно.

1.2. Графичната част (схемите за евакуация) съдържа:

1.2.1. хоризонталните разпределения на всеки един етаж на сградата с нанесени всички знаци (символи) съгласно т. 13.1;

1.2.2. ситуационен план на обекта със сборния(те) пункт(ове).

2. Текстово съдържание на плановете за евакуация

2.1. Текстовата част на плановете за евакуация съдържа:

2.1.1. класовете по функционална пожарна опасност на всички помещения в обекта;

2.1.2. категорията на сградите в зависимост от обитателите;

2.1.3. подробно описание и последователността на действията на работещите;

2.1.4. подробно описание на задълженията на работещите - по длъжности или персонално-лично.

2.2. Текстовата част за действията на работещите се поставя на видни места в помещенията на работещите (контролно-пропускателен пункт, пропуск, помещения на длъжностните лица, които създават организация и осъществяват контрол за спазване на правилата и нормите за ПБ, и др.).

2.3. Текстовата част за действията на работещите се изготвя, както следва:

2.3.1. В табличен вид:

№ по ред	Наименование на действията	Ред и последователност на действията	Отговорник/ длъжност на изпълнителя	Подпис
1.	Уведомяване на телефон 112, ръководителя на обекта (отговорника по ПБ) и на хората в сградата за възникнал пожар			
2.	Организиране на евакуацията			
3.	Евакуация – последователност			
4.	Евакуация при особени обстоятелства:			
	– при силно задимена обстановка			
	– през нощта, в извънработно време			
	– през зимата (да се организира пункт за настаняване на евакуираните)			
	– при опасност от разлив на ЛЗТ и ГТ			
	– други възможни за конкретния обект обстоятелства			

5.	Пожарогасене – действия за гасене на пожара			
6.	Спасяване или защита на имущество			
7.	Посрещане на служителите от органите за ПБЗН			
Кратко описание на недопустимите за използване маршрути и неправилните действия при евакуация (за конкретния обект)				
Проверяващи лица от персонала за успешно проведена евакуация – дали всички от определения им район (помещение, отдел, цех, етаж и др.) са го напуснали	1. 2. 3.			

Забележки:

1. В зависимост от спецификата на обекта в таблицата може да бъде включена допълнително информация по отношение на мерките за осигуряване на ПБ, използване на системите за подпомагане на евакуацията, отговорности и др.

2. Задълженията на всички от персонала на обекта се разпределят така, че да се осигурят едновременно действията им, без да има противоречие в тях.

2.3.2. Описателна част:

2.3.2.1. За сгради от подкласове на функционална пожарна опасност Ф3.4, Ф4.2 и Ф5.1:

2.3.2.1.1. численост на персонала, конкретни задължения на лицата, отговорни за евакуацията на обекта, и действия при особени обстоятелства;

2.3.2.1.2. максимална численост на работещите;

2.3.2.1.3. обща численост на хората, пребиваващи на всеки етаж и във всяко помещение.

2.3.2.2. За сгради от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.1, Ф1.2 и Ф4.1:

2.3.2.2.1. численост на персонала, конкретни задължения на лицата, отговорни за евакуацията на обекта, и действия при особени обстоятелства;

2.3.2.2.2. максимална численост на посетителите;

2.3.2.2.3. численост на персонала на всеки етаж и максимален брой на посетителите на всеки етаж, а при необходимост - и във всяко помещение.

2.3.2.3 За сгради от подкласове на функционална пожарна опасност Ф2.1, Ф2.2, Ф3.1, Ф3.2, Ф3.3 и Ф3.5):

2.3.2.3.1. численост на персонала, конкретни задължения на лицата, отговорни за евакуацията на обекта, и действия при особени обстоятелства;

2.3.2.3.2. максимална численост на пребиваващите или свободна площ;

2.3.2.3.3. численост на персонала на всеки етаж и максимален брой на посетители на всеки етаж, а при необходимост - и във всяко помещение.

III. Съдържание на графичната част (схемите за евакуация) на плановете за евакуация

1. Всяка схема за евакуация съдържа:

1.1. Графично изображение на етажа (хоризонтално разпределение - вътрешна планировка) или на част от него.

1.2. Графично изображение на ситуационен план.

1.3. Нанесен знак „Мястото, където се намирате".

1.4. Знаци съгласно т. 13.1.

1.5. Легенда с използваните знаци.

1.6. Обозначение за кой обект, адрес, сграда, етаж, цех се отнася схемата за евакуация.

1.7. Последователност на действията при пожар (минимално необходимите действия) за гледащия схемата за евакуация.

1.8. Кратко описание на мерките за безопасност при евакуация - за евакуация от помещения на обекти с категории на обитатели „Б" и „В".

2. Схемите за евакуация в сгради, в които пребивават чужденци (хотели и др.), се изготвят задължително и на английски език.

3. При поставяне на лого или на табела с телефонния номер на фирмата, изготвила схемата за евакуация, или на собствениците на обекта същите се разполагат така, че да няма възможност за двусмисленото им възприемане.

4. С оглед правилно ориентиране от схемата за евакуация следва да се спазва следната последователност:

4.1. Определят се местата, където ще се поставя всяка една схема за евакуация, и всяка графична част се чертае спрямо това място.

4.2. Ориентацията на символа „Мястото, където се намирате в момента" се нанася спрямо мястото, където стои гледащият схемата за евакуация.

5. Графичното изображение на етажа по т. 1.1 съдържа:

5.1. хоризонталното разпределение (вътрешна планировка) на целия етаж на схемата с нанесени:

а) всички помещения и врати и посоката на отварянето им;

б) технологично оборудване и обзавеждане - за помещения и сгради от подкласове на функционална пожарна опасност Ф5.1;

в) обзавеждане на стаите - за обекти от клас на функционална пожарна опасност Ф4 и от подкласове Ф1.1, Ф1.2 и Ф3.4;

г) изложбени площи и евакуационни пътеки - в обекти от подкласове на функционална пожарна опасност Ф2.1, Ф2.2, Ф3.1, Ф3.2, Ф3.3 и Ф3.5.

5.2. Задължително е да се открояват елементите на строителните конструкции от оборудването в обекта.

5.3. За графичното изображение на етажа се използват дадените в табл. 1 цветове и минимални дебелини.

Таблица 1

№ по ред	Наименование	Обозначение		Дебелина на линията, mm
		цвят	%	
1.	Помещения, стени, коридори	черен	100	0,7
2.	Врати, прозорци	черен	80	0,5
3.	Технология – обзавеждане на помещенията	черен	60	0,35
4.	Защитен евакуационен път*	светлозелен контур със „стрелки за		

		евакуация" с плътен зелен цвят
5.	Евакуационен път	
5.1.	В сгради от клас Ф2 и от подкласове Ф3.1, Ф3.2, Ф3.3 и Ф3.5	зелен цвят – оста на евакуационния път
5.2.	В помещение от подклас Ф5.1	
5.3.	В сгради от клас Ф4 и от подклас 3.4	съгласно т. 13.1 – „стрелки за евакуация"
5.4.	В сгради от подкласове Ф1.1 и Ф1.2	със зелен цвят – оста на евакуационния път съгласно т. 13.1 – „стрелки за евакуация"
6.	Знаци съгласно т. 13.1	Цветове съгласно т. 13.1

* Съгласно БДС ISO 8421-6.

6. Във всички схеми за евакуация се обозначава технологичното обзавеждане:

6.1. за обекти от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.1 освен технологичното обзавеждане се надписват и помещенията по тяхното предназначение (производствен цех, монтажен участък, бояджийно, склад, котелно, компресорно, заваръчно и др.);

6.2. за обекти от клас на функционална пожарна опасност Ф4 и от подкласове Ф1.1, Ф1.2 и Ф3.4 се допуска да е нанесен само номерът на всяка стая, а не обзавеждането, при условие че стаите са малки и в една стая (помещение) не пребивават едновременно повече от 15 души.

7. На схемата за евакуация се изисква задължително да има ситуационен план при:

7.1. повече от една сграда в обекта;

7.2. разделянето на един етаж от сградата на няколко схеми за евакуация;

7.3. наличието на повече от един сборен пункт за обекта.

8. Изисквания към графичното съдържание на ситуационния план:

8.1. задължително се изобразяват съседните сгради и съоръжения до сградата за евакуация, пътища, алеи, знаци „Сборен пункт", водоеми, пожарни хидранти;

8.2. знаци съгласно т. 13.1;

8.3. ориентацията на схемата за евакуация (посоката север) на хоризонталното разпределение на съответния етаж и на ситуационния план е в една посока;

8.4. задължително се защрихова помещението (сградата или част от сградата) от ситуационния план, за което се отнася схемата за евакуация.

9. При достатъчно голям обект (в който пребивават много хора), където се изисква или е целесъобразно да има повече от един сборен пункт, се нанася един символ за сборен пункт, само този, който се отнася за мястото (сградата, етажа, цеха, помещението), където се намира схемата за евакуация.

10. Графичните изображения на схемата за евакуация следва да са ясно разбираеми и нанесени в подходящ мащаб.

11. При невъзможност да бъде изобразен в мащаб целият етаж от сградата се допуска изобразяване на част от етажа (където се намират евакуиращите се) в приетия достатъчно уедрен мащаб, който дава възможност за нанасяне на всички необходими символи с минимално изискващите се размери. На същата схема се нанася в по-малък мащаб цялото разпределение на етажа, като се означава частта от него, която е показана с уедрен мащаб.

12. Схемите за евакуация се поставят в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 5 и 6.

13. Изисквания към символите (знаците) и схемите за евакуация:

13.1. В схемите за евакуация се използват знаци (символи) съгласно Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или

здраве при работа и табл. 2. За обозначаване на главното електрическо табло и на етажните електрически табла се използва знак „Опасност! Високо напрежение" съгласно Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа.

Таблица 2

№ по ред	Знак	Значение	Форма и цветове	Коментари за приложение
1.		мястото, където се намираме	оранжев или жълт кръг с черен контур	мястото, където се намира в момента този, който гледа схемата за евакуация
2.		сборен пункт	зелен квадрат с бяло изображение на човешки фигури и от четирите бели стрелки към човешките фигури	безопасно място, където трябва да се евакуират хората
3.		спирателен вентил за газ		указва мястото, откъдето се спира притокът на газ към сградата

13.2. Минималните размери на знаците са 6 ? 6 mm.

13.3. Минималният размер на знака-символ за сборен пункт е 9 x 9 mm.

13.4. Знакът „Сборен пункт" се нанася задължително в ситуационния план.

13.5. Ако сградата на обекта е една и „сборният пункт" е един, знакът „Сборен пункт" може да се нанесе символично спрямо мястото, където се намира схемата за евакуация.

13.6. Значението на всички използвани в схемата за евакуация знаци (символи) се описва в легенда по ясен и разбираем (недвусмислен) начин за евакуиращите се и персонала.

13.7. Хоризонталното разпределение и ситуационният план от схемите за евакуация се изобразяват в мащаб.

13.8. Схемите за евакуация се изготвят съобразно площта на помещенията (сградата) и избрания мащаб във формат не по-малък от А3, като на вътрешната страна на вратата на стаи - за сгради с категории на обитатели „Б", се допуска схемите да бъдат изготвени във формат А4, а размерите на знаците, използвани в тях, да бъдат пропорционално намалени.

13.9. Хоризонталното разпределение трябва да заема не по-малко от 2/3 от площта на схемата за евакуация.

13.10. Графичната част е неразделна част от плана за евакуация. Допуска се поставените в обектите схеми за евакуация да са без подписи и печати на длъжностните лица (собственици и ръководители на обекти).

Приложение № 3 към чл. 12, ал. 1

ДНЕВНИК **за изключване на електрическото захранване след приключване на** **работното време**				
Дата	Час	Работно място	Отговорник	Подпис

Приложение № 4 към чл. 13, ал. 1

ДНЕВНИК за контрол на наличието и изправността на носимите и возимите пожарогасители на обект ....., гр. ..... (наименование на обекта)

№ по ред	Вид на пожарогасителя	Помещение (съоръжение), в което е монтиран пожарогасителят	Заключение за изправност (изправен/ неизправен)	Фамилия и подпис на лицето, извършило проверката	Забележка
1	2	3	4	5	6

Забележка. Пожарогасителите се проверяват при първоначалното им поставяне за експлоатация, а впоследствие - на интервали от приблизително 30 дни. При периодичните проверки на пожарогасителите се проверява:

1. дали пожарогасителят е поставен на предназначеното за целта място;

2. дали пожарогасителят е видим и до него е осигурен безпрепятствен достъп, както и дали инструкциите за експлоатация са ориентирани навън;

3. дали инструкциите за експлоатация са четливи;

4. дали уплътненията и пломбите не са повредени или липсват;

5. дали пожарогасителят е пълен (чрез претегляне или повдигане);

6. дали пожарогасителят е видимо повреден, корозирал, изтичащ или със запушен струйник;

7. дали показанието на манометъра или индикатора там, където има такъв, е в работен обхват или положение.

Приложение № 5 към чл. 13, ал. 2
(Отм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)

Приложение № 6 към чл. 18, ал. 2

Знаци за обозначаване на пожарни хидранти и пожарни водоеми

Знаците за обозначаване на пожарни хидранти и пожарни водоеми имат правоъгълна или квадратна форма и бяла пиктограма на червен фон. Червената част трябва да покрива най-малко 50 % от повърхността на знака.

Знак „Пожарен хидрант“

Знак „Пожарен водоем“

I. Знаците и сигналите за обозначаване на пожарни хидранти и пожарни водоеми са, както следва:

1. Постоянни знаци:

а) табели;

б) трайна маркировка върху сгради или съоръжения.

2. Специфични знаци - светещи знаци.

II. Минимални изисквания към постоянните знаци за ПБ

II.1. Основни характеристики:

а) табелите се изработват от материали, издържащи на удар и на условията на околната среда;

б) размерите, цветовете и фотометричните черти на знаците трябва да се виждат и разбират лесно.

II.2. Условия за използване:

а) табелите се поставят на добре осветени, лесно достъпни и видими места и на такава височина и позиция, че да се виждат и разбират лесно;

б) на местата, където естествената светлина е недостатъчна, се използват фосфоресциращи цветове, светлоотразяващи материали и изкуствени източници на светлина.

III. Минимални изисквания към светещите знаци

1. Светлината, излъчвана от светещ знак, трябва да контрастира със средата, в която е поставен знакът, в съответствие с неговото предназначение.

2. Светещата област, излъчвана от знака, съдържа пиктограмата върху определения червен фон.

Приложение № 7 към чл. 24
(Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)
Знаци за обозначаване на входовете на помещения в обекти от подкласове на функционална пожарна опасност Ф5.1 и Ф5.2

I. Знаци за обозначаване на категорията по пожарна опасност на помещенията

Знакът „Категория по пожарна опасност" има правоъгълна или квадратна форма и черен надпис на бял фон. Бялата част трябва да покрива най-малко 50 % от повърхността на знака.

IMGI490717D0H86W103IMG_

Знак „Категория по пожарна опасност"

Надписът върху знака трябва да указва:

а) в горната половина на знака - „КАТЕГОРИЯ ПО ПОЖАРНА ОПАСНОСТ";

б) в долната половина на знака - категорията по пожарна опасност съгласно чл. 8, ал. 2 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, съответно „Ф5А", „Ф5Б", „Ф5В", „Ф5Г" или „Ф5Д".

Размерите и фотометричните черти на знаците за обозначаване на категорията по пожарна опасност на помещенията се избират така, че знаците да се виждат и разбират лесно.

II. Знаци за обозначаване на групата по пожарна опасност на помещенията

1. Знакът „Място от група „Повишена пожарна опасност" има правоъгълна форма и черен надпис на бял фон. Бялата част трябва да покрива най-малко 50 % от повърхността на знака.

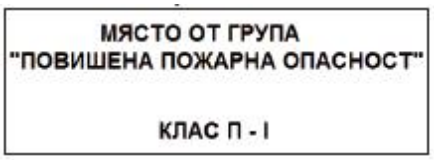

Знак „Място от група „Повишена пожарна опасност"

Надписът върху знака трябва да указва:

а) в горната половина на знака - „МЯСТО ОТ ГРУПА „ПОВИШЕНА ПОЖАРНА ОПАСНОСТ";

б) в долната половина на знака - класа по пожарна опасност съгласно чл. 248, ал. 1 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, съответно „КЛАС П-I", „КЛАС П-II", „КЛАС П-IIа" или „КЛАС П-III".

2. Знакът „Място от група „Експлозивна опасност" има правоъгълна форма и черен надпис на бял фон. Бялата част трябва да покрива най-малко 50 % от повърхността на знака.

Знак „Място от група „Експлозивна опасност"

Надписът върху знака трябва да указва:

а) в горната половина на знака - „МЯСТО ОТ ГРУПА „ЕКСПЛОЗИВНА ОПАСНОСТ";

б) в долната половина на знака - експлозивоопасната зона съгласно чл. 268 от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, съответно:

- при смес на горими газове, пари или аерозол с въздуха - „ЗОНА 0", „ЗОНА 1" или „ЗОНА 2";

- при смес на горими прахове - „ЗОНА 20", „ЗОНА 21" или „ЗОНА 22".

Размерите и фотометричните черти на знаците за обозначаване на групата по пожарна опасност на помещенията се избират така, че знаците да се виждат и разбират лесно.

Приложение № 8 към чл. 27, ал. 2

ПРОТОКОЛ
Днес, _____ 20___г., се извърши обработка с огнезащитен състав
_____

(описва се видът на огнезащитния състав)
_____
на _____
(изписват се реквизитите, които се обработват)
_____
_____
на обект: _____
(административен адрес)
Огнезащитната обработка се извърши от:
1. _____
(име и фамилия на лицето, извършило обработката, длъжност)
2. _____ .
(име и фамилия на лицето, извършило обработката, длъжност)
Упълномощени представители на:
_____ .
(юридическо лице, ЕИК, административен адрес)
Огнезащитен състав: _____
_____ ,
(изписва се видът на огнезащитния състав)
притежаващ_____
(документи, удостоверяващи съответствието на продукта съгласно Наредбата за съществените изисквания към строежите и оценяване съответствието на строителните продукти, приета с Постановление № 325 на Министерския съвет от 2006 г. (обн., ДВ, бр. 106 от 2006 г.; попр., бр. 3 и 9 от 2007 г.; изм., бр. 82 от 2008 г., бр. 5 от 2010 г. и бр. 7 от 2011 г.)
_____
_____ .
Обработката се извърши съгласно технологичните указания на производителя чрез:
_____ ,
(описват се начинът и технологията на обработка)
след което е постигнат клас по реакция на огън:
1. _____
(описват се реквизитът и постигнатата огнезащита – клас по реакция на огън)
със срок на годност до_____ ;
(дата)
2. _____
(описват се реквизитът и постигнатата огнезащита – клас по реакция на огън)
със срок на годност до_____ .
(дата)
ИЗВЪРШИЛИ ОГНЕЗАЩИТАТА:
1. _____

(име, фамилия, подпис, печат на юридическото лице)
2. _____
(име, фамилия, подпис)
ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ОБЕКТА, ПРИСЪСТВАЛИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕТО НА ОГНЕЗАЩИТАТА:
1. _____
(име, фамилия, длъжност, подпис)
2. _____
(име, фамилия, длъжност, подпис)
Протоколът се състави в два екземпляра – по един за обекта и за изпълнителя.

Приложение № 9 към чл. 68, ал. 1
(Изм. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)

АКТ
за извършване на огневи работи на временни места
1. Място на работата: .....
(цех, помещение,
съоръжение и т.н.)
2. Характер на работата: .....
(електрозаварка, газозаварка, поялна работа и т.н.)
3. Определям ръководител на огневите работи: ....
(име, презиме, фамилия) (длъжност)
4. Определям изпълнител на огневата работа:
.....
.....
(име, презиме, фамилия) (търговец, учреждение,
организация, адрес)
5. С бригада от: А) .....
Б).....
В) .....
6. Актът е валиден от ..... часа на ..... 20... г. до ..... часа на ..... 20... г.
7. Мероприятия, които следва да се извършат, за осигуряване на безопасното извършване на огневите работи:
а) преди работа:
1.....
2.....
3. .....
(попълва се от ръководителя на огневите работи)
б) по време на работа:
1. .....

2. .....
3. .....
(попълва се от ръководителя на огневите работи)
в) след работа:
1. .....
2. .....
3. .....
(попълва се от ръководителя на огневите работи)
г) допълнителни противопожарни мероприятия:
1. .....
2. .....
3. .....
4.....
(попълва се от издалия акта)
8. Лицето, определено да наблюдава огневите работи:
.....
(име, фамилия) (подпис)
Актът е издаден на ..... 20... г. в ..... часа във връзка с чл. 68, ал. 1.
Издал акта: ....
(име, презиме
и фамилия) (подпис)
9. Извършена проверка за спазване на изискванията за ПБ преди започване на огневите работи: 20.. г. в ..... часа.
.....
(име, презиме и фамилия на
ръководителя на огневите работи) (подпис)
Извършена проверка за осигуряване на ПБ след приключване на огневите работи: ..... 20... г. в ..... часа.
Изпълнител на огневите работи:
.....
(име, фамилия) (подпис)
Ръководител на огневите работи:
.....
(име, фамилия) (подпис)
Този акт се състави в два еднообразни екземпляра – по един за ръководителя на огневите работи и за собственика (ръководителя) на обекта.

Приложение № 10 към чл. 68, ал. 2
ДНЕВНИК за регистриране на огневи работи в ..... (наименование на обекта)

Акт №,	Място на огневите	Дата и час на огневите	Издал акта за извършване на	Ръководител на	Регистрирал акта

дата, година	работи (цех, апарат, вместимост, инсталация и др.)	работи (от ..... ч. до ..... ч. на ... 20.. г.)	огневи работи (длъжност, име, фамилия)	огневите работи (длъжност, име, фамилия, подпис)	(име, фамилия, подпис; длъжностно лице, извършващо дейността по ПБ)

Приложение № 11 към чл. 70, ал. 3

П Р О Т О К О Л
за определяне на експлозивната опасност на средата
Пробата е взета в ..... часа и ... мин. на ..... 20... г.
Място, откъдето е взета пробата: .....
.....
(посочва се точното място: помещение, цех, апарат, вместимост и т.н.)
Пробата е взета от:
1. ..... .
(име, презиме, фамилия) (длъжност и месторабота, лиценз №....)
В присъствието на:
2. ....
(име, презиме и фамилия на лицето, представител на търговеца,
.....
учреждението, организацията, обекта, при вземане на проба от въздуха)
Удостоверяваме, че пробите са взети от посочените по-горе места:
1. ..... *(подпис)*
2. ..... *(подпис)*
Резултати от анализа на въздуха: .....
.....
.....
.....
(отразява се измерената концентрация в g/m^3 за прахове и % об. за газове и се извършва сравнение за това, дали същата е най-малко пет пъти под долната концентрационна граница на възпламеняване)
Извършил анализа: ..... ./....
.....
(име, презиме, фамилия)
..... *(подпис)*
ЗАКЛЮЧЕНИЕ: .....
.....
(прави се заключение за замерената концентрация и дали „може" или „не може" да се

извършват огневи работи)
...../ .....
(лицето, което издава акта за (подпис)
извършване на огневи работи,
име и фамилия)
Протоколът е валиден до 2 часа от вземане на пробата.

Приложение № 12 към чл. 75, ал. 1

Височина на мястото на извършване на огневите работи спрямо кота терен или пода на помещението, m	От 0 до 1	Над 1 до 2	Над 2 до 3	Над 3 до 4	Над 4 до 6	Над 6 до 8	От 8 до 10	Над 10
Радиус на зоната, m	5	8	9	10	11	12	13	14